

יגאל ואמו (1942)
אמא המשיכה לשקר

אני חושף את אמי ואת אחותי כי הן מספיק מבוגרות. הן עצמן דיכאו אותי ארבעים שנה.

למה אתה עושה את זה?

לא מתוך אקט של גבורה. כי אם מתוך אקט של נחיות, כך אני גומר חשבונות. הן עיקמו את האף לפה ולשם, אבל זה עובר, זה בסך הכל נייד. כבר אמרו דברים יתר יומים על אנשים חיים, ואין לי כל יסורימצפון, זהו יחס הדדי, מה שהן עשו לנפש שלי אינו ניתן לתיקון. מה היה יחסך לתומרוקין, אביך החורג?

הוא היה אדם מסוגר, עם סייגים של אל תגידו בגת. הוא נהג איתי פרי, אבל לא יותר מזה.

הוא נשא את אמוך לאשה כשהיית כמעט תינוק, האם לא חשת חייב לו על שהעניק לך את שמו וגירל אותך ככה?

לשאת את אמי שלי זה מאוויכום פרי אקסלנס. הוא כנראה אהב שיתנהגו אליו רע, הייתי רע אם לא הייתי אליו רע. אמא שלי החזיקה את כל הסביבה קצרה. תמיד הסתובבו סביבה גברים, חשבתי שיש לה רומנים סוערים, אבל הם בסך הכל סחבו לה את הסלים. היא היתה מה שנקרא בצרפתית "אלומז", מדליקה וב"סוף בורחת.

גם אחותך היא כזאת?

לא, אבל היא מדכאת את בעלה. זהו מסורת בת שלושה דורות במישפחה שלי. נה. סבתי היתה כזאת, אמי היתה כזאת ואחותי היא כזאת.

ואשתך?

אשתי תורכית, אני פוחד מתורכיות.

אתה נזהג חירות במה שאתה אומר על הנשים בחיך.

אולי מפני שאף פעם לא היתה לי תחושה של מישפחתיות, אף פעם לא הייתי לי תחושה של שייכות, לא הלכתי

אם אני גר פה, איכפת לי. יש לי טראומות של צלבנים. יש דברים שמר גיזים אותי, אני בארץ ואני צריך לחי יות פה.

אתה מקורב לחוגי הספרדים, יש לך חברים כמו גזי חקק, כוכבי שמש וצ'רלי ביטון, מה דעתך על הקמת רשימה של ספרדים ופז' קום מהסוג של רשימת אבני הצירא?

אנחנו חיים בעולם מלא בעיות, יותר ויותר אנשים פחות ופחות מבינים מה מתרחש סביבם, אנשים לוקחים דברים "פור גרנטד", הבעיה היא שכל אותה חב

יגאל (1935)
מחקר קטן

רה, הכוללת את שכנינו הערבים וידידינו הפרנקים באשר הם, נמצאת בתהליך של התהוות, ואנחנו לא עוזרים לחברה הזו להתהוות.

היותר רגילים, אלה שמכנים אותם מא"פיה שמאלנית, מכים על חטא, אבל כל האחרים עוסקים בלספח נוסטלגיה לחמור לות במרוקו. במרוקו המימונה היתה מי מונה, חגיגה שכל המישפחה השתתפה בה. פה המימונה זה לורוק תירס על שימר עון פרס ולהמליך קוף כמו דיד לוי. חברות בהתהוות מהוות בעייה. השפה שונה, הו'ארגון שונה, אפילו עם אנגלז' סאכסים יש בעיות, אז שלא יהיו בעי יות עם המרוקאים? אני לא מבין מה עושים מהרשימה של אברחצירא עניין, בסך הכל נוסף שבט של אורנג'ונג'נים לג'ורחיות.

אינך סבור שרשימה עדתית מסוכנת, שהיא עשויה לפג את המדינה לשני מחנות?

מסוכן, הכל מסוכן, אנחנו חיים על אבק'שריפה. לפחות אברחצירא עשה מעשה אחד טוב, הוא דפק את המפד"ל. המערך שיחק כאן הכי נכון, הם עשו צעד נכון והשתילו אצל אברחצירא את און, בדיוק כמו שהליכוד השתל אצ' לם את זורבין.

טוריקו, הייתי שותה בבאר פורטו דיקו, ומדמה לעצמי שאני נוסע לשם. ככל ש' אני יותר מתבגר, ההפסקות בין תקופות השיכרות גדלות יותר. הנפש לעיתים חפ' צה, אבל הגוף לא משלים.

מה היחס שלך לעצמך כתי קופות של שיכרות?

ישראל, ופוצצו לי את העיניים. מה יוצא לי מהפוליטיקה? הנפש יוצאת נשכרת והי כים לא כל כך.

מתי נפגשת עם אביך מדי ירך בפעם הראשונה?

באוגוסט 1955 בגרמניה. ביקשתי ממנו שישלח לי כרטיס.

נולדתי בגרמניה הנאצית לאב נוצרי ולאם יהודיה, ושמי היה פטר גרגורי מרסין הילברג. הרבה שנים לא דיברתי על זה מתוך מעצורים

66

שונא את עצמי שינאת מוות, הרי זה מוויכוח פריאקסלנס להיות שיכור. אין דרגה יותר נמוכה מאשר שיכור בקיא של עצמו לקראת הזריחה, בפרט בתל' אביב עם השמש הבהירה.

וממה נובעת האדימות שלך,

יגאל (1956)
פגישה מבגרת

האם היא תוצאה של תיסכול אמנותי?

זה לא שייך לאמנות. האלימות שלי היא חברתית, ונובעת מהטימטוס של החברה, אני משיב לאנשים באותו מטבע. אף פעם לא הרמתי יד ראשון. יתכן שאני מאבד את חרצובותי-הלשון והידיים הולכות את רי זה, אבל האלימות שלי היא תמיד תגובה לאלימות ולטימטוס.

בזיכרונותיו, כותב סאלין, שהיו לו דור דות שפינקו אותו וכל היום היו אומרות לו פוציניו ממיני, מטרידות אותו באהבי תן וחודרות לפרטיות שלו. הוא היה מחרי בן במיכנסיה, כדי שיהיה מסריח והן לא תיגשנה אליו בגלל הסירחון.

התדמית הזו שלך, של איש שיכור, גם ואדים לא מפרעך לך?

יכול להיות שזה מפריע לי, יתכן ש' אין לי מקום בחברה הממוסדת, כמו ש' הרקורד שלי מחייב. מי שמכיר אותי, יש לו דיעה אחרת עלי, ובשבילי זו נחמה פורתא. אני לא יכול ללבוש פיאה-ניוכ רית כשיש לי קרחת.

האם אתה עושה כסף מ' האמנות שלך, האם הציורים, הפסלים והרפרודוקציות הפכו איתך איש עשיר?

לא.

אתה אמן מפורסם וחשוב, יחד עם זאת מעין "יד נוראית" מה הם יחסך עם המימסר החב' רתי?

מאז שהקמתי את האגנדרטה לשואה ולי תקומה אנשים נזהרים ממני. פעם היה להם יותר נוח להיראות בחברתי. היום שואיסטים וביטחוניסטים מעדיפים להגיד לי שלום רק כשאנחנו נפגשים בסימטה צדדית.

זה איכפת לך?

איך היתה הפגישה ביניכם? הוא שחקן.

מה זה אומר?

הכל. הסתכל עלי, באתי בגינס למיזוח גרמניה, לא ראו שם דברים כאלה. הי מיכנסיים שם היו עם מגנטים. פגשתי גם את דודי, אונקל הלמוט, הוא היה טייס תובלה באס'אס, הוא יותר סימפטי מאבי, כיום הוא ארכיטקט במינכן.

האם הפגישה עם האיש שהוליד אותך היתה משמעותית, היתה זה חשיבות מכרעת בחיך?

הפגישה היתה מבגרת. תמיד הייתי בי אשלייה ובצימאון לראות את מי שיצר אותי, לקרוא אותו לדין — למה עזבתני? אחר כך פגשתי את אחי הצעיר ממני בשנתיים, וראיתי את תסביכו, הייתי די מבסוט שאבי עזב אותי בגיל צעיר.

מתי התחתנת?

התחתנתי עם נעמי ב' 1957 בהולנד.

יגאל כפורים
שיהיה מסריח

הכרתי אותה בבתיים. גדלתי בבתיים, חייתי שם מ' 1940 עד שהתגייסתי. יש לנו ילדה אחת, אורנה, בת 22.

איך אתה מסביר את תקי פות השיכרות שלך?

תמיד אפשר להמציא לזה סיבות. אני מניח שהשיכרות היא איזה אנטיקלימקס בעבודתו. ככה אני די מתבודד ולא איש חברה. לא אוהב יציאות ומסיבות. יש לי די פחד-קהל, היום התגברתי על כך, פעם כל הופעה בפומבי היתה קשורה לבקבוק ויסקי, ככל שאני מתבגר, אני יוצא מזה. כשאניע לגיל 120 אשתכר מציצנות נב' טים.

אתה מגיע לקלימקס. ואחר כך הדרך הבטוחה והמיידית היא לשתות. הדרך הי שניה היא לנסוע לבד לארצות הרחוקות, ללכת בהודו, או באפריקה, זו תרופה ל' דיכאון. כשלא הייתי יכול לנסוע לפור

כשאני חושף אנשים הקרובים אלי,
זה לא מתוך אקט של גבורה.
זה מתוך אקט של נחיות.
כך אני גומר אתם חשבונות

66

מבית שלי כדי לא ללכת לבית פחות טוב.

האם דנשים היתה השפעה על האמנות שלך?

לא, לנשים לא היתה השפעה.

מה אם כך מניע את הגי' רויים שלך, את האמנות שלך?

אירועים, סקרניות באשר הן, לא-ידווקא הרפתקה של מין. הגריו לגבי הוא הרבה יותר חזק ונובע מדברים שביני לבין עצמי.

ברשותך נחזור אל יגאל תו' מרקין, אתה נהנה לחשוף את עצמך?

יש דברים שאני מוכן להיחשף להם, יש דברים שלא. אדם אינו חושף מה שאינו רוצה. בדרך-כלל אני מעדיף לה' גיד את הדברים ככלי ראשון, שלא ירגנו מאחורי גבי. כמוכן שהחשיפות שלי הן במיחה, כדי שהסביבה הקרובה לא תיפגע.

כשכתבת על אמך ועל אחותך בירחון "מוניטין" הן לא נפגעו?